

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ДТЕУ»

Відділення бізнесу та управління
Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін та підприємництва

СИЛАБУС (SYLLABUS) ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ

1. Інформація про викладача	
Викладач	Трубляк Галина Миколаївна
Науковий ступінь	
Вчене звання	
Посада	викладач
Веб сайт для розміщення курсу	
E-mail	galina.trubliak@gmail.com
Консультації	Відповідно до графіку індивідуальних консультацій розміщений на офіційному сайті коледжу ВСП «ВТЕФК ДТЕУ». Інформація доступна за посиланням: http://vtec.vn.ua/rozklad-zanyat
2. Опис навчальної дисципліни	
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	071 «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна програма	Облік і оподаткування
Загальна характеристика	Кількість годин – 90 Кількість кредитів – 3 Співвідношення аудиторних годин і годин самостійної роботи: 60/30 Мова навчання: українська Форма підсумкового контролю: диференційний залік
Анотація	Курс «Основи менеджменту» відноситься до циклу дисциплін, що формують профіль майбутнього фахівця, озброюючи його основами теорії та практики управління за спеціальністю. Навчальний курс спрямований на висвітлення актуальних питань менеджменту щодо рівнів, сфер, принципів та функцій менеджменту, організаційної структури управління, методів і моделей прийняття рішень, теорій лідерства, стилів управління.
Технічне та програмне забезпечення/обладнання	Вивчення дисципліни передбачає використання комп'ютерної техніки та програмних продуктів: Microsoft Power Point, додатки Google
Методи навчання	Основними методами навчання є: Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер, використовуються мультимедійні презентації, відео, робочі зошити – опорні конспекти, випереджувальні завдання студентів тощо. Семінарські заняття проводяться з використанням результатів науково-пошукової роботи студентів, захисту цих результатів; поширеними є ситуаційні завдання, ділові ігри, підготовка презентацій з використанням сучасних професійних програмних засобів. Акцент робиться на особистісному саморозвитку, груповій роботі, умінні презентувати результати роботи, що сприяє формуванню розуміння потреби й готовності до продовження самоосвіти протягом життя. Практичні заняття проводяться з використанням розроблених

	інструкцій, робочих зошитів для практичних занять, акцент робиться на набутті практичних навичок шляхом вирішення виробничих ситуаційних завдань. Самостійна робота студентів – у відповідності до Положення про його організацію та контроль у ВСП «ВТЕФК ДТЕУ».
Завдання	Основними завданнями курсу є теоретична підготовка студентів із питань сутності основних понятійних категорій менеджменту, а саме: - формування та реалізації принципів та закономірностей становлення та розвитку менеджменту; - змісту та послідовності реалізації функцій менеджменту; - формування та взаємозв'язку системи методів управління в практиці функціонування сучасних організацій; - послідовності розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень; - інформаційного та комунікаційного забезпечення процесів управління; - застосування стилів керівництва та лідерства в менеджменті; - <u>розрахунку показників ефективності менеджменту.</u>
Програмні результати навчання (компетентності)	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти має здобути компетентності: загальні: ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Спеціальні: СК 11. Здатність організовувати власну професійну діяльність, застосовувати знання для розв'язання практичних ситуацій, ухвалювати рішення відповідно до законодавства. Програмними результатами навчання здобувача освіти з дисципліни «Основи менеджменту» є: РН 16. Вміти працювати самостійно і в команді, нести професійну відповідальність за результати роботи, дотримуватися норм та стандартів професійної етики для досягнення спільної мети.
Критерії оцінювання навчальних досягнень	«Відмінно» – якщо студент вільно і творчо володіє матеріалом, визначеним програмою дисципліни «Основи менеджменту», має діалектичне мислення, знає функції управління з урахуванням галузевих та організаційних особливостей. Правильно і в логічній послідовності може давати відповідь як на питання, так і на вирішення проблемних ситуацій з прийняття управлінських рішень, організації комунікаційного процесу, вирішення конфліктних ситуацій в колективі. Вміє використовувати різноманітні джерела знань, систематично поповнює знання, вміє застосовувати набуті знання при вирішенні професійних питань. Виконав 100% обсягу самостійної роботи. За підсумками правильно відповідає на 90-100% питань. «Добре» - якщо студент добре володіє матеріалом, але має незначні ускладнення під час відповіді; потребує незначної допомоги викладача у виборі напрямку відповіді та допускає незначні помилки в алгоритмі прийняття управлінських рішень, вирішення конфліктних ситуацій в колективі. Володіє декількома методами пізнання, але має незначні труднощі при діалоговій бесіді і доказах власної думки. Виконав 100% обсягу самостійної роботи. За підсумками правильно відповідає на 70-89% питань. «Задовільно» - якщо студент користується лише окремими знаннями дисципліни, порушує логіку відповіді, відповідь недостатньо самостійна, допускаються суттєві помилки в знаннях та поясненні питань дисципліни. Мова спрощена і оцінювання функцій та методів менеджменту недостатньо обґрунтоване. Студенту важко підтримувати бесіду, не вистачає доказів для обґрунтування власного погляду.

	<p>Виконав не менше 70% обсягу самостійної роботи. За підсумками правильно відповідає на 50-69% питань.</p> <p>«Незадовільно» – якщо студент не володіє необхідними знаннями, не володіє практичними навичками дисципліни. Виконав менше 50% обсягу самостійної роботи або зовсім не виконав самостійної роботи. За підсумками правильно відповідає на 0-49% питань.</p>
--	--

3. Тематичний план

Назва тем програми	Кількість годин				
	Всього	Аудиторних			СРС (Опрацювання матеріалу)
		Лекційних	Семинарських	Практичних	
Тема 1. Поняття та сутність менеджменту	6	2	2		2
Тема 2. Організація як об'єкт управління	6	2	2		2
Тема 3. Планування в організації	12	4	2	2	4
Тема 4. Організація як функція управління	6	2		2	2
Тема 5. Мотивація	10	4	2		4
Тема 6. Управлінський контроль	6	2	2		2
Тема 7. Методи управління	6	2	2		2
Тема 8. Інформаційне забезпечення системи управління	6	2	2		2
Тема 9. Прийняття управлінських рішень	6	2		2	2
Тема 10. Керівництво і лідерство	10	4	2		4
Тема 11. Управління конфліктами та стресами	10	4	2	2	2
Тема 12. Ефективність управління	6	2	2		2
Всього:	90	32	20	8	30

4. Перелік навчальних робіт

Теми дисциплін та види робіт

Лекції	Семинарські/Практичні заняття
Тема 1. Поняття та сутність менеджменту	
Лекція №1 Тема 1. Теоретичні основи менеджменту 1. Суть понять «управління» та «менеджмент». 2. Основні категорії менеджменту. 3. Менеджер та його роль у процесі управління. 4. Розподіл управлінської праці в організації.	Семинарське заняття №1 Тема 1. Сутність менеджменту та його роль в сучасних умовах господарювання
Тема 2. Організація як об'єкт управління	
Лекція №2 Тема 2. Організація як відкрита динамічна система 1. Поняття організації, її роль та значення. 2. Мета та місія організації. 3. Зовнішнє та внутрішнє середовища організації.	Семинарське заняття №2 Тема 2. Організація як об'єкт управління
Тема 3. Планування в організації	
Лекція №3 Тема 3. Планування як загальна функція менеджменту 1. Сутність та зміст планування як функції менеджменту. 2. Основні види планів. 3. Етапи процесу планування.	Практичне заняття №1 Тема 3. Планування кар'єри Семинарське заняття №3 Тема 2. Планування як загальна функція менеджменту

Лекція №4 Тема 3. Стратегічне планування 1. Сутність та функції стратегічного планування. 2. Методологія стратегічного планування. 3. Загальна характеристика бізнес-плану.	
Тема 4. Організація як функція управління	
Лекція №5 Тема 4. Організація як функція управління 1. Суть організації як функції управління. 2. Організаційні структури органів управління фірми. 3. Централізоване та децентралізоване управління.	Практичне заняття №2 Тема 4. Складання схеми структури управління
Тема 5. Мотивація	
Лекція №6 Тема 5. Функція менеджменту «мотивація» 1. Сутність мотивування, його категорії та основні типи. 2. Змістовні теорії мотивування: 2.1. Теорія ієрархії потреб за Маслоу. 2.2. Теорія Д. МакКлеланда. 2.3. Теорія потреб М. Туган-Барановського. 2.4. Теорія двох факторів Ф. Герцберга. 2.5. Теорія К. Альдерфера (ERG).	Семінарське заняття №4 Тема 5. Мотивування як загальна функція менеджменту
Лекція №7 Тема 5. Процесні теорії мотивування 1. Теорія очікування В. Врума. 1. Теорія справедливості. 2. Модель Портера-Лоулера.	
Тема 6. Управлінський контроль	
Лекція №8 Тема 6. Управлінський контроль 1. Поняття контролю та його місце в системі управління. 2. Види контролю. 3. Процес контролю. 4. Ефективність контролю.	Семінарське заняття №5 Тема 6. Управлінський контроль
Тема 7. Методи управління	
Лекція №9 Тема 7. Методи управління 1. Значення, класифікація методів управління 2. Економічні методи управління. 3. Адміністративні методи управління. 4. Соціально-психологічні методи управління.	Семінарське заняття № 6 Тема 7. Методи управління
Тема 8. Інформаційне забезпечення процесу управління	
Лекція №10 Тема 8. Комунікації в менеджменті 1. Загальна характеристика і забезпечення комунікацій. 2. Етапи комунікаційного процесу. 3. Інформація як основа комунікацій.	Семінарське заняття №7 Тема 8. Інформаційне забезпечення процесу управління
Тема 9. Прийняття управлінських рішень	
Лекція №11 Тема 9. Прийняття управлінських рішень 1. Сутність та класифікація управлінських рішень. 2. Вимоги до управлінських рішень. 3. Процес прийняття управлінських рішень. 4. Можливі фактори впливу на прийняття	Практична робота №3 Тема 9. Прийняття управлінських рішень в ситуація визначеності, ризику та невизначеності

управлінських рішень.		
Тема 10. Керівництво, влада, лідерство		
Лекція №12 Тема 10. Керівництво і лідерство 1. Сутність керівництва та складові процесу керівництва. 2. Основні завдання, якості та функції керівника. 3. Лідерство, якості лідера, типи лідерів.		Семінарське заняття №8 Тема 10. Керівництво та лідерство
Лекція №13 Тема 10. Стилi управління 1. Стилi керівництва; фактори, що впливають на стилi. 2. Характеристика стилів керівництва.		
Тема 11. Управління конфліктами та стресами		
Лекція №14 Тема 11. Управління конфліктами 1. Природа конфлікту та керівництво конфліктною ситуацією в організації. 2. Види конфліктів. 3. Умови і причини виникнення конфліктів. 4. Модель і стадії розвитку конфліктів.		Практичне заняття №4 Тема 11. Методи розв'язання конфліктів на підприємстві Семінарське заняття №9 Тема 11. Організаційні зміни та конфлікти в організації
Лекція №15 Тема 11. Психологія управління конфліктами 1. Психологія стосунків керівника і підлеглих. 2. Психологія ділового спілкування. 3. Психологічний аналіз особи працівника. 4. Психологічні якості успішних керівників.		
Тема 12. Ефективність управління		
Лекція №16 Тема 12. Ефективність управління 1. Сутність результативності та ефективності менеджменту. 2. Інноваційна діяльність підприємства.		Семінарське заняття №10 Тема 12. Результативність та ефективність менеджменту
5. Політика ВСП «ВТЕФК ДТЕУ» та очікування		
Дотримання умов доброчесності	Дотримання Положення про академічну доброчесність ВСП «ВТЕФК ДТЕУ» Доступні за посиланням: http://vtec.vn.ua/diyuchi-polozhennya	
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу студентів ВСП «ВТЕФК ДТЕУ»» Доступне за посиланням: http://vtec.vn.ua/diyuchi-polozhennya Оцінювання знань відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання студентів ВСП «ВТЕФК ДТЕУ»» Доступне за посиланням http://vtec.vn.ua/diyuchi-polozhennya	
6. Перелік питань до заліку		
1. Суть понять «управління» та «менеджмент». 2. Основні категорії менеджменту. 3. Менеджер та його роль у процесі управління. 4. Розподіл управлінської праці в організації. 5. Зародження та розвиток світової управлінської думки. 6. Концепції основних наукових шкіл в менеджменті.		

7. Основні управлінські революції в менеджменті.
8. Поняття організації, її роль та значення.
9. Сутність та класифікація управлінських рішень.
10. Вимоги до управлінських рішень.
11. Процес прийняття управлінських рішень.
12. Можливі фактори впливу на прийняття управлінських рішень.
13. Сутність керівництва та складові процесу керівництва.
14. Основні завдання, якості та функції керівника.
15. Лідерство, якості лідера, типи лідерів.
16. Стиль керівництва; фактори, що впливають на стиль.
17. Характеристика стилів керівництва.
18. Основна мета та переваги самоменеджменту.
19. Організування діяльності менеджера.
20. Самомотивація менеджера.
21. Мета та місія організації.
22. Дерево цілей організації.
23. Життєвий цикл організації.
24. Зовнішнє та внутрішнє середовища організації.
25. Сутність відповідальності та етики у менеджменті.
26. Переваги та недоліки соціальної відповідальності.
27. Заходи щодо етичної поведінки.
28. Сутність та зміст планування як функції менеджменту.
29. Основні види планів.
30. Етапи процесу планування.
31. Сутність та функції стратегічного планування.
32. Методологія стратегічного планування.
33. Матриця SWOT-аналізу.
34. Загальна характеристика бізнес-плану.
35. Сутність мотивування, його категорії та основні типи.
36. Змістовні теорії мотивування:
37. Поняття контролю та його місце в системі управління.
38. Види контролю.
39. Процес контролю.
40. Ефективність контролю.
41. Економічні методи управління.
42. Адміністративні методи управління.
43. Соціально-психологічні методи управління.
44. Загальна характеристика і забезпечення комунікацій.
45. Етапи комунікаційного процесу.
46. Інформація як основа комунікацій.
47. Природа конфлікту та керівництво конфліктною ситуацією в організації.
48. Види конфліктів.
49. Умови і причини виникнення конфліктів.
50. Модель і стадії розвитку конфліктів.
51. Психологія стосунків керівника і підлеглих.
52. Психологія ділового спілкування.
53. Психологічний аналіз особи працівника.
54. Психологічні якості успішних керівників.
55. Сутність результативності та ефективності менеджменту.
56. Принципи оцінки якості управління.
57. Синергічний ефект.
58. Сутність та функції інноваційного менеджменту.
59. Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності.
60. Стимулювання інноваційної діяльності.

7. Рекомендована література

Основна:

1. Брич В.Я., Корман М.М. Психологія управління: навчальний посібник/Брич В.Я, Корман ММ. – К.:Кондор-Видавництво, 2017. – 384с.
2. В.Г.Федоренко, О.М. Діденко, Є.В.Бондаренко, О.Ф.Іткін, О.М.Панько, В.І Анін, Ю.Б.Пінчук Основи менеджменту:/За науковою ред. проф.В.Г.Федоренка – К.:Алерта, 2017. – 420с.
3. Гірняк О.М., Лазановський П.П.Менеджмент: Підручник для студентів вищих закладів освіти. – Львів: «Магнолія 2006», 2019. -352с.
4. Діденко В.М. Менеджмент: Підручник. – Кондор, 2018. – 584с.
5. Дмитро Черваньов. Менеджмент: терміни, тести, вправи, завдання, навчальні конкретні ситуації (кейси), проблематика курсових, випускних, дисертаційних робіт: Підручник. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2017. - 853с.
6. Кузнецова Т.О., Янковська Л.А., Савіна Н.Б., Семчук Ж.В. Менеджмент. Теорія та практика. Навчальний посібник, 2019 – 293с.
7. Мошек Г.Є, Поканєвич Ю.В., Соломко А.С., Семенчук А.В. Менеджмент. Навчальний посібник / Загальна редакція к.е.н., професора Мошека Г.Є.- К.:Кондор, 2018.-392с.
8. Хміль Ф.І. Практикум з менеджменту організацій: Навчальний посібник. – Львів: «Магнолія 2006», 2018. – 333с.

Додаткова:

9. Дідковська Л. Г. Історія вчень менеджменту:навч. посібник/Л.Г.Дідковська, П.Л.Гордієнко.– К.: Алерта, 2016.– 477 с.
10. Максвелл, Джон К. 5 рівнів лідерства / Пер. з англ. Т.Куріпко. – Х.: Вид-во «Ранок»: «Фабула», 2019. – 304с.
11. Менеджмент. Ситуаційні вправи: навч. посібник /С.І.Бай, В.М.Жуковська, А.Ю.Тривайло, С.О.Юшин; за заг. ред. С.І. Бая.– К.: КНТЕУ, 2016.– 75с.
12. Осовська Г. В. Основи менеджменту: підручник /Г.В.Осовська, О.А.Осовський.– 3-тє вид., переробл. і доповн.– К.: Кондор, 2017.– 664с.
13. Основи менеджменту. Збірник тестових завдань. Ч. 2 /уклад. І.В. Іванова, О.І. Попова, Н.В. Сичова.– К.: КНТЕУ, 2016.81с.

Інформаційні ресурси:

14. <http://www.management.com.ua/blog/tag/fakty>
15. <http://www.management.com.ua/>
16. <https://pidru4niki.com/menedzhment>